

QORTI TAL-MAGISTRATI (MALTA)

**MAGISTRAT DR.
JOSEPH A. APAP BOLOGNA**

Seduta tad-19 ta' Dicembru, 2011

Avviz Numru. 143/2010

Zarb Coaches Limited (C28927)

Vs

Awtorita' ghat-Trasport f'Malta

Il-Qorti,

Rat ir-rikors in esami li bih is-socjeta' rikorrenti talbet sabiex l-Awtorita' intimata tghid il-ghaliex ma ghandhiex tkun ikkundannata li thallas l-ammont ta' tlett elef disa' mija wiehed u sebghin ewro (€3,971) rapprezentanti danni subiti mis-socjeta' rikorrenti meta l-coach tat-tip Volvo bin-numru ta' registrazzjoni LCY 977 intlaqat minn sigra li nqalghet fi Triq l-Buqana, Rabat, Malta, b'konsegwenza tal-fatt li l-istess sigra ma kienitx imhawwla sew. Il-konvenut responsabbli ghall-imsemmija danni stante li l-konvenut responsabbli ghaz-zamma tat-triq fejn sehh l-incident 'de quo'.

Kopja Informali ta' Sentenza

Bl-ispejjez, inkluzi dawk relattivi għall-ittra ufficjali datat 11 ta' Gunju 2009 oltre l-imghaxijiet legali konteggjati mid-data ta' din l-istess ittra ufficjali sal-jum ta' l-effettiv pagament kontra l-Awtorita' konvenuta li giet ingunta għas-subizzjoni.

Rat in-nota tal-eccezzjonijiet tal-Awtorita' intimata (fol 9 tal-istess atti) u li biha eccepjet bir-rispett:-

Illi l-Awtorita' intimata tirrespingi l-allegazzjonijiet u l-pretenzjonijiet fl-konfront tagħha bhala kompletament infondati fil-fatt u fid-dritt u dana għas-segwenti ragunijiet:

Illi in linea preliminari, l-Awtorita' intimata mhix il-legittimu kuntradittur peress illi mhiex l-entita' responsabbli għas-sigar mhawwla fit-triq in kwistjoni u lanqas għall-manteniment tagħhom.

Illi sussidjarjament u minghajr pregudizzju għas-suespost, l-incident in kwistjoni gara *f'force majeure* peress illi kif stqarr l-istess attur fl-ittra ufficjali tal-11 ta' Gunju 2009, 'l-coach tat-tip Volvo bin-numru ta' registrazzoni LCY-977 intlaqat minn sigra li inqalghet bir-rih fl-istess triq.

Illi l-Awtorita' intimata diga' nformat lill-attur bil-posizzjoni tagħha f'din il-kwistjoni peress ta' risposta għall-ittra ufficjali hawn fuq imsemmija u għalhekk l-attur għandu jbagħti l-ispejjez kollha relattivi.

Illi inoltre u minghajr pregudizzju għas-suespost id-danni reklamati huma eccessivi u qed jigu kkontestati.

Salv eccezzjonijiet ulterjuri.

Bl-ispejjez kontra l-attur, inkluzi l-ispejjez koncernati r-risposta ta' l-Awtorita' intimata għall-ittra ufficjali tal-attur datata 11 ta' Gunju 2009.

Rat il-lista tax-xhieda annessa mal-istess nota tal-eccezzjonijiet.

Rat dak verbalizzat a fol 11 tal-istess atti.

Kopja Informali ta' Sentenza

Rat l-atti kollha tal-kawza.

Semghet it-trattazzjoni.

Ikkunsidrat

Illi f'dan l-istadju, ser tigi deciza l-ewwel (1) eccezzjoni sottomessa mill-Awtorita' intimata peress li hi tqis natura preliminari u tghid li l-istess Awtorita' ma hiex il-legittimu kontradittur f'dawn il-proceduri.

Illi dawn l-istess eccezzjoni gew prodotti provi, da parti tal-Awtorita' biss, u dawn huma kif ser jinghad:-

a) Il-Perit Edric Micallef (fol 16 ibid) il-'manager' tal-istess Awtorita beda billi qal, in rigward 'minn huwa responsabbli ghas-sigar li jinsabu fuq it-toroq ta' Malta', illi 'L-entita' governattiva hija l-Ministeru tar-Rizorsi u Affarijiet Rurali'. Dan il-Ministeru kienu inkarigaw bhala kuntrattur ghal dan l-iskop, lill-konsorzju bl-isem ta' 'Environment and Landscape Consortium' ('E.L.C.'). Dwar l-Awtorita' din hi responsabbli mill-manutenzjoni ta' toroq arterjali u meta tkun qed taghmel xi xoghol ta' manutenzjoni fuq triq ta' din il-kwalita' hi tinkariga lill-istess konsorzju sabiex jsir ix-xoghol ta' 'land-scaping' rikjest u mehtieg. In rigward it-triq fejn gara' l-incident in esami, din hi wahda arterjali u l-manutenzjoni tat-triq 'per se' trid issir mill-Gvern centrali izda l-konsorzju '... ghandu jjehu hsieb is-sigar kollha li jkun fuq din it-triq'.

b) Michael Mercieca li jippresjedi l-'Malta Embellishment and Landscaping Project' (fol 18 ibid) spjega li din l-entita, hi inkarigata, bhala ufficju governattiv, sabiex tikkontrolla l-konsorzju msemmi. L-istess xhud esebixxa l-ftehim li sar bejn l-Gvern (l-imsemmi Ministeru u dak tal-Finanzi) u l-istess konsorzju' li gie ffirmat fil-31 ta' Ottubru 2002 u estiz matul, Awissu 2007. Permezz ta' dan il-ftehim, ix-xhud ikkonferma illi, in rigward toroq arterjali, il-manutenzjoni ta' sigar hi r-responsabbilta' tal-Gvern Centrali izda delegat lill-konsorzju . L-istess ftehim, kif estiz, jinsab anness mal-atti a fol 23 u fol 49 et seq ibid) (ara b'mod specjali fol 29

ibid taht 'maintenance works' paragrafu 7.2 (iii) dwar 'the maintenance of major thoroughfares.....'.

c) L-istess Awtorita' esebiet in atti kopja ta' ittra ufficjali mibghuta mis-socjeta' rikorrenti lill-istess Awtorita' u minnha jidher li din l-Awtorita' giet interpellata sabiex thallas l-ammont mitlub in konnessjoni mal-incident in esami li gara fil-25 ta' Novembru 2008. Fl-istess ittra ufficjali jinghad li l-Awtorita ghandha thallas ghad-danni sofferti '... bhala l-entita responsabbli ghaz-zamma ta' Triq il-Buqana ...'. Fir-risposta relattiva, din it-talba giet respinta peress li '... l-intimat mhix l-entita responsabbli ghas-sigar u'.

Ikkunsidrat

Illi s-socjeta' rikorrenti ma ssottomettiet ebda prova izda ghamlet referenza ghall-Att numru XXIII tas-sena' 2000 li emenda l-Kapitolu 332 tal-Ligijiet ta' Malta u li jirregola l-istess Awtorita' b'mod specjali l-artikolu 2(m) fejn hemm definizzjoni ta' 'triq'. Din tinkludi '...central strips, roundabouts , traffic islands, footways and pavements' u 'the foundations, sub-surfaces and surface dressing thereof' kif ukoll l-artikolu 4 ibid fejn jinghad li fost il-funzjonijiet tal-Awtorita hemm 'to occupy, construct, reconstruct, administer, maintain, repair and restore roads ...'.

Ikkunsidrat

Illi mill-premess jidher car x'inhix l-kontestazzjoni inkluza fl-ewwel eccezzjoni cjoe minn hi l-awtorita' pubblika responsabbli mill-manutenzjoni tal-post fejn kienet imhawla s-sigra li allegatament ikkagunat id-danni mitluba.

Illi mill-provi kif hawn fuq esposti, ma hemm ebda dubbji li tali manutenzjoni tidhol fil-mansonijiet moghtija lill-Ministeri tar-Rizorsi u Affarijiet Rurali li ddelegat tali manutenzjoni kull konsorzju msemmi. Minn naha l-oltre l-Awtorita' citata f'din il-kawza ma jidhirx li ghandha l-funzjoni ta' tali manutenzjoni izda ghandha l-'status' ta' korporazzjoni pubblika fondata b'ligi 'ad hoc' u li, fost il-

Kopja Informali ta' Sentenza

funzjonijiet li nghatat hemm dik ta' dak kollu li jinvolvi toroq arterali u l-kostruzzjoni taghhom kif hawn fuq premess. Jidher ghalhekk li l-Awtorita' intimata ma hiex il-legittimu kontrodittur peress li kif di gja nghad id-danni mitluba allegatament gew kawzati min sgra li' ... ma kienetx imhawla sew'. Filfatt jidher li, ghalhekk, il-legittimu kontradittur ghandu jkun , fil-fehma tal-Qorti il-Ministeru hawn fuq imsemmi u/jew il-konsorzju msemmi.

Ghal dawn il-motivi, l-Qorti tilqa' l-ewwel (1) eccezzjoni in esami u tillibera lill-Awtorita' intimata mill-osservaza tal-gudizzju. In rigward l-ispejjes, dawn ghandhom jkunu minghajr taxxa bejn il-partijiet.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----